

AR TURIME ALTERNATYVĄ VERTINGŲ MIŠKŲ KIRTIMAMS

ESAMA SITUACIJA: PROBLEMA IR JOS MASTAI

Miškų naudojimo intensyvumas gali būti

- Mažesnis už tolygų - atsikuria miškai, suformuojami jų rezervai
- Tolygus naudojimas – iškertamo miško kiekis atitinka ataugančio miško kiekį.
- Didesnis už tolygų, netvarus miško naudojimas – iškertami sukaupti brandaus miško rezervai, daugėja kirtaviečių, jaunuolynų. Miško suminis amžius ženkliai jaunėja – Deforestacija de fakto.

Koks yra realus brandžių miškų naudojimas de facto Lietuvoje dabar

- Pagal 2008-07-02 Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-362 patvirtintą pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodiką visas sukauptas kertamąją brandą pasiekusių miškų (kuriuose galimi pagrindiniai miško kirtimai) kiekis turi būti iškirstas per 16 metų valstybiniuose ir 10 metų – privačiuose miškuose.

Taigi - Visi valstybiniai miškai, kurie 2008 m. buvo pasiekę kertamąją brandą numatyti visiškai iškirsti iki 2024 m. Tačiau 2018 m. kirtimo normą padidinus dar 6% visiško iškirtimo terminas 2023 m.

Iki visiško valstybinių brandžių
miškų iškirtimo teritorijose kur
įmanomi pagrindiniai miško
kirtimai **liko 4 metai**

2008 m. kertamąją brandą pasiekę
privatūs miškai jau turėjo būti
visiškai iškirsti iki 2018 metų.
Tačiau taip neįvyko, dalis miško
išliko - suveikė žmogiškasis
faktorius – dalis žmonių miškus
išsaugojo. Todėl dabar šitiek
pastangų yra dedama į miškų
supirkimui skirtas reklamas

Ar iš tikrųjų situacija yra tokia
sudėtinga?

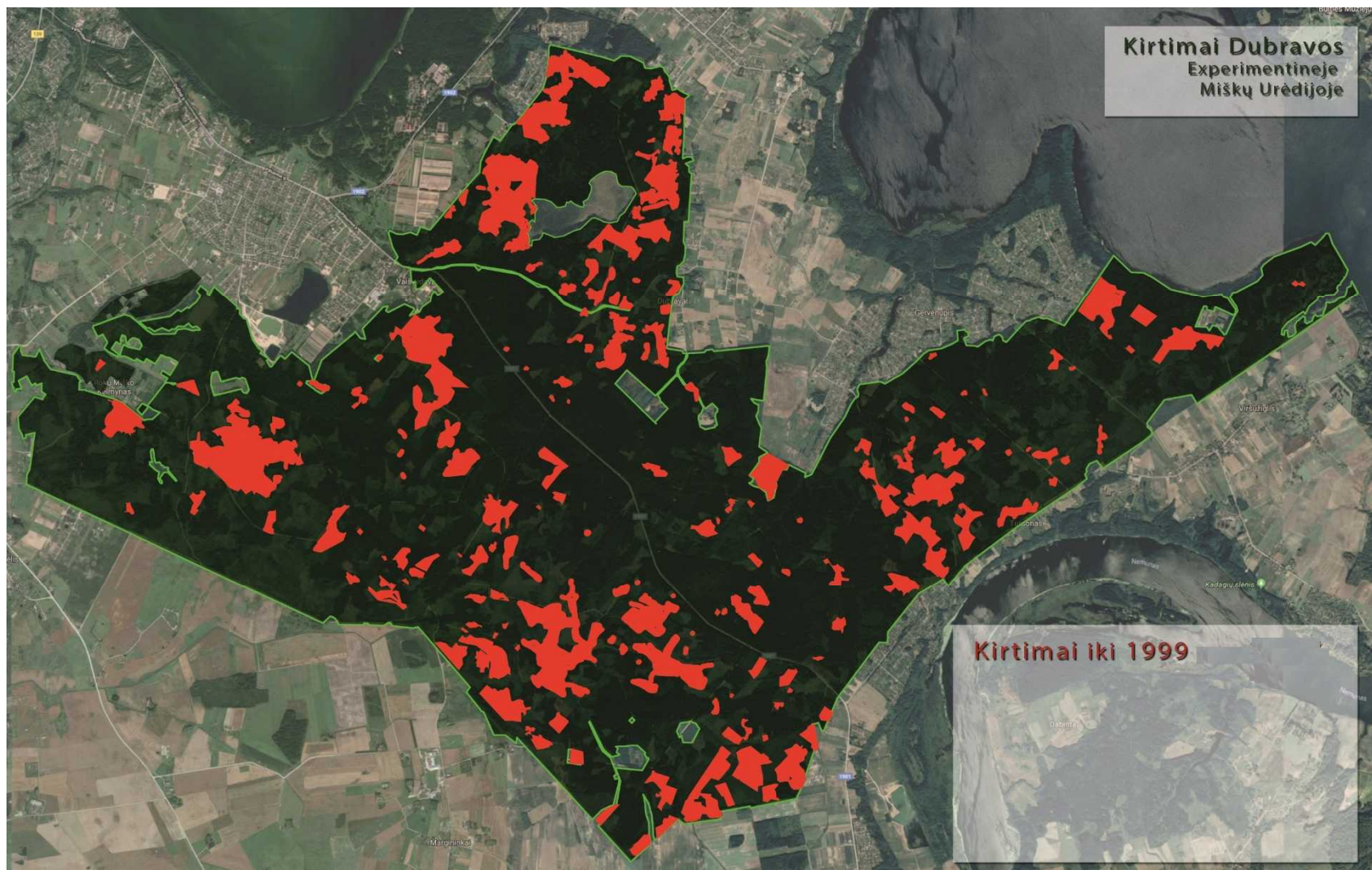
Dubravų miško pavyzdys

- Miškų tinkamumo rekreacijai schemeje įvardintas kaip puikiai poilsiui tinkamas didelis miško masyvas
- Šalia antro pagal dydį Lietuvos miesto – ribojasi su Kauno administracine riba
- Išsidėstęs smėlingose lygumose – medynus sudaro pušynai su eglėmis ir lapuočiais, teritorija sausa, neužmirkusi
- Išsidėstęs šalia Kauno marių

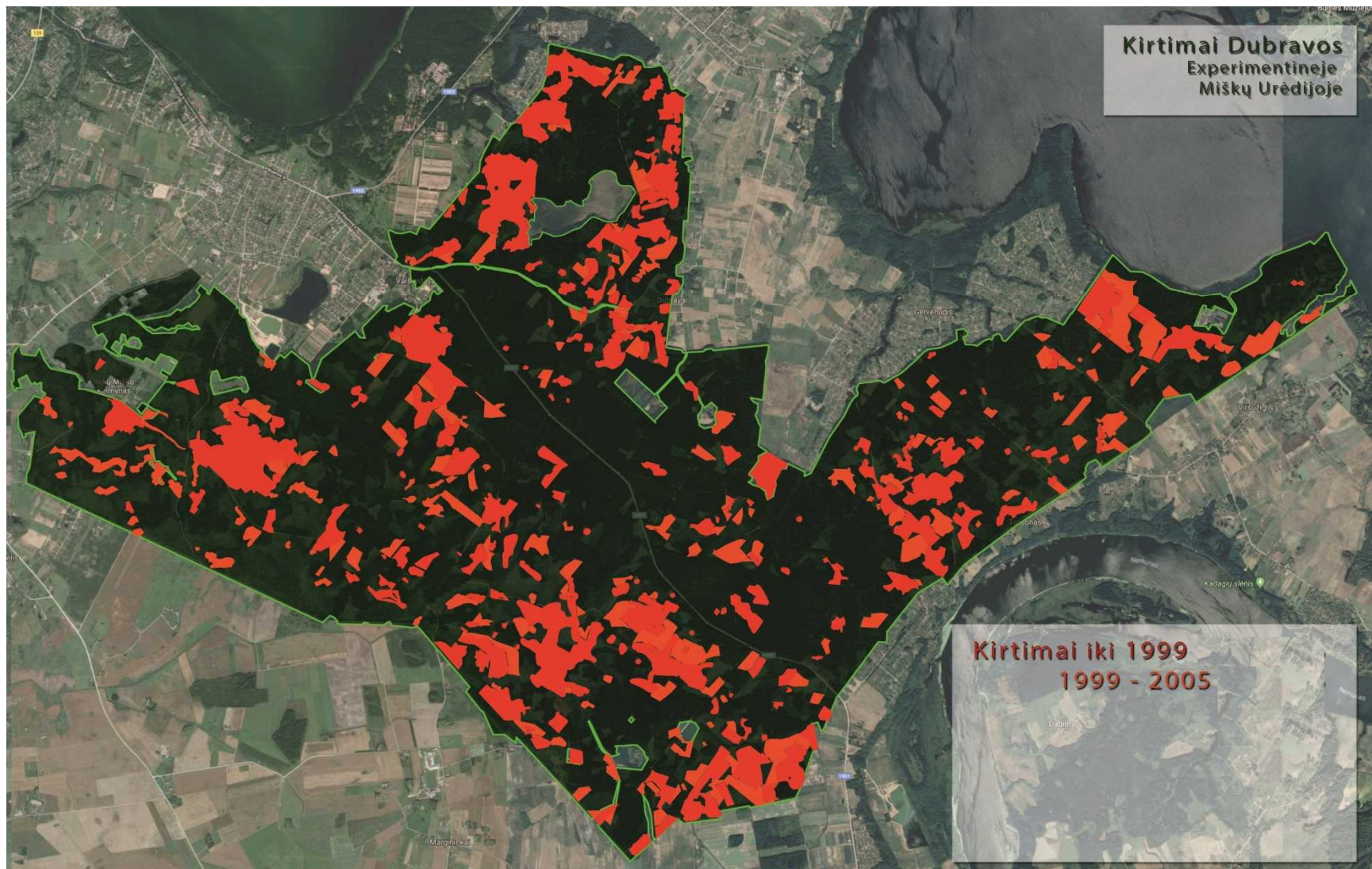
Kas su šiuo mišku vyksta

- Miškas nėra saugoma teritorija, brandūs, kokybiški medynai itin pageidaujami medienos pramonės
- 2015 m. Patvirtintame nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane nurodytas nevertingu su intensyvia eksploatacija
- Miškas yra eksploatuojamas itin intensyviai
- Eksploatacija vyksta beveik išimtinai plynais kirtimais
- Nors ūkiniai 4 kategorijos miškai sudaro tik 35,5%, miškas masiškai palaipsniui iškertamas plynai
- De Jure miško plotas nesumažėjo, tačiau de facto – miškas prarandamas intensyviai
- Apskritai 1990 m. visoje Lietuvoje būdavo kertama 3000000 mln. m³, dabar 7-7,5 mln. m³ – dėl to kirtaviečių plotas ženkliai didėja.

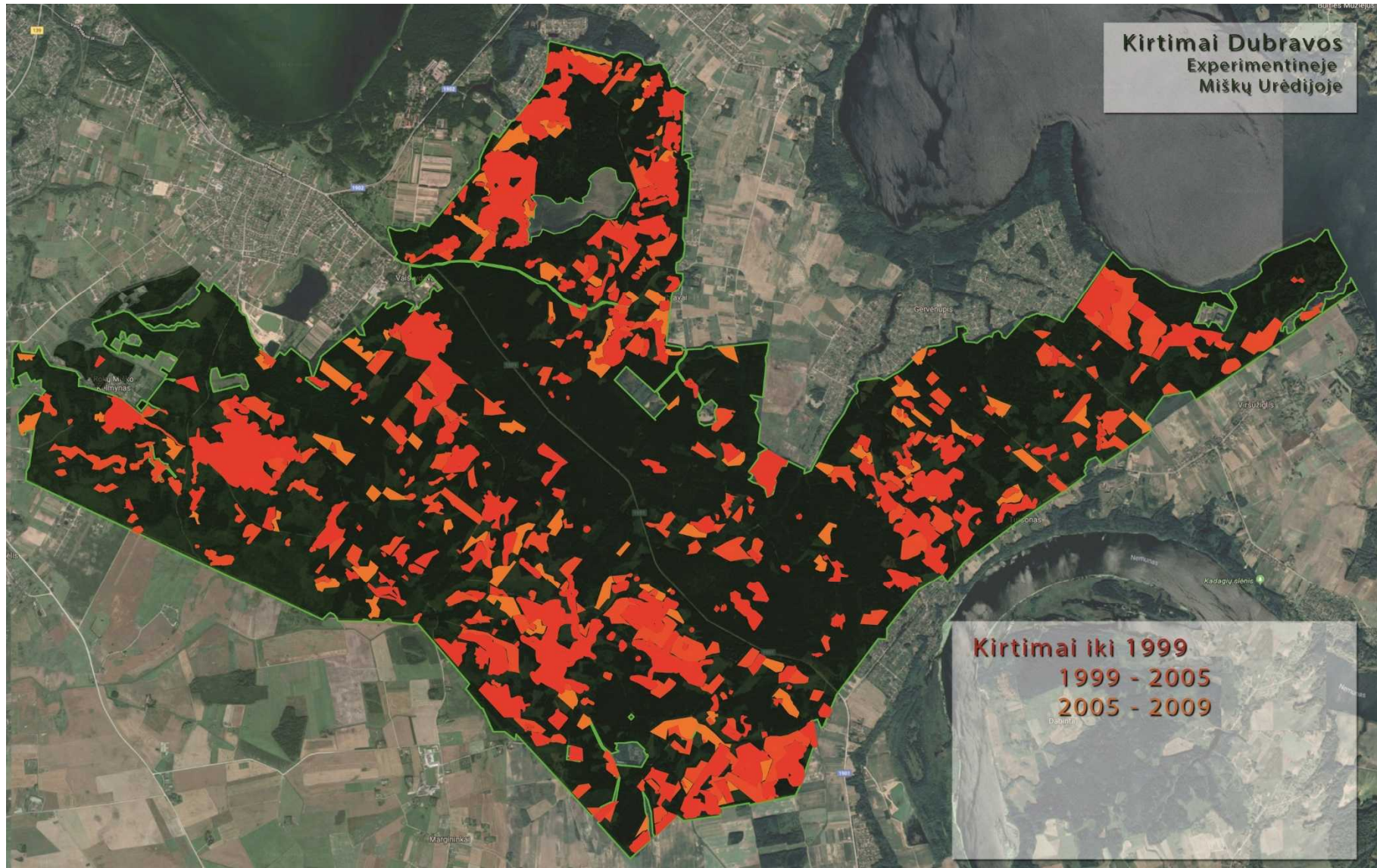
Plyni kirtimai Dubravų miške 1993-1999 m. – Valstybiniai miškai

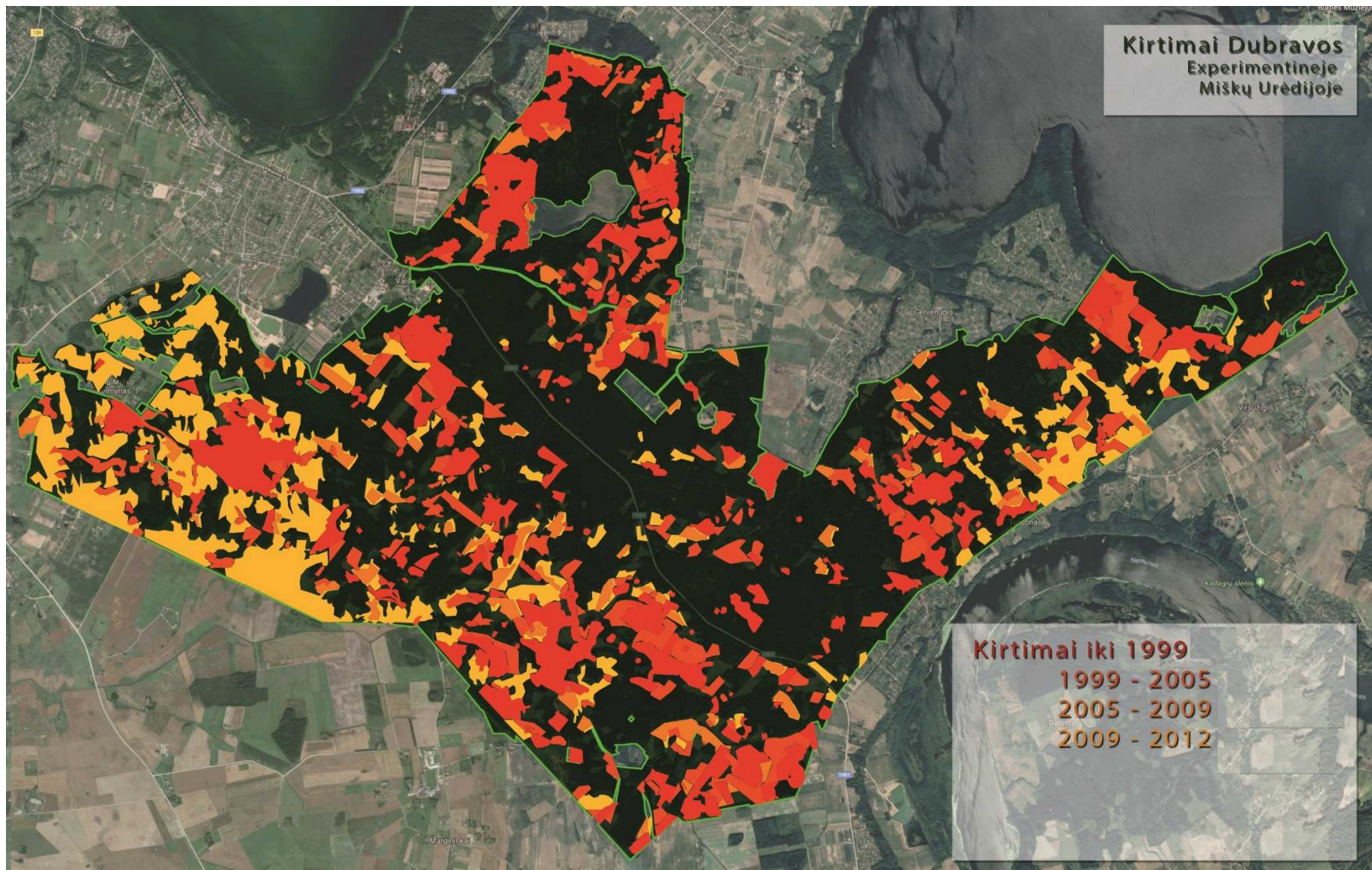
Plyni kirtimai Dubravų miške iki 2005m.

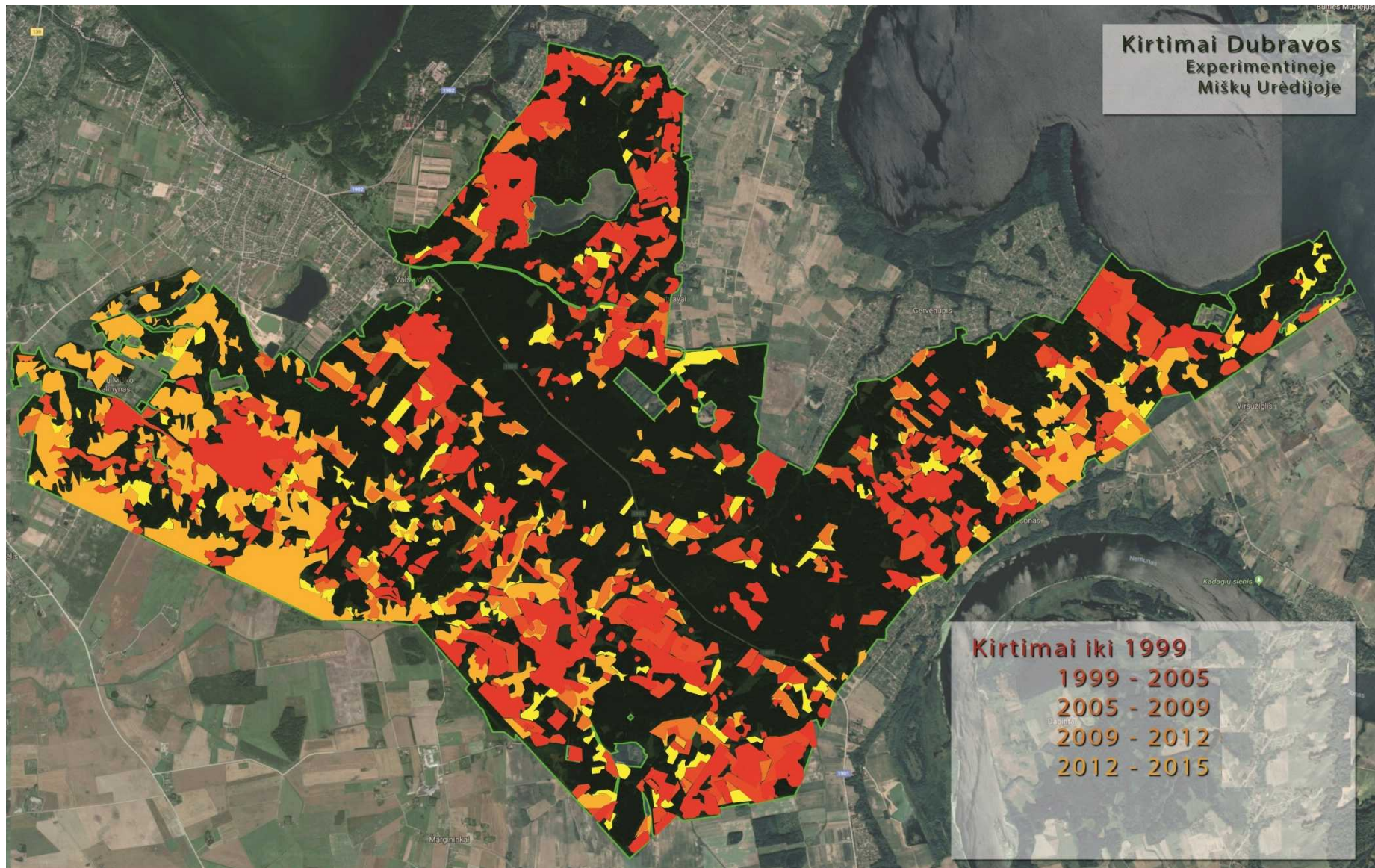
Plyni kirtimai Dubravų miške iki 2009 m.

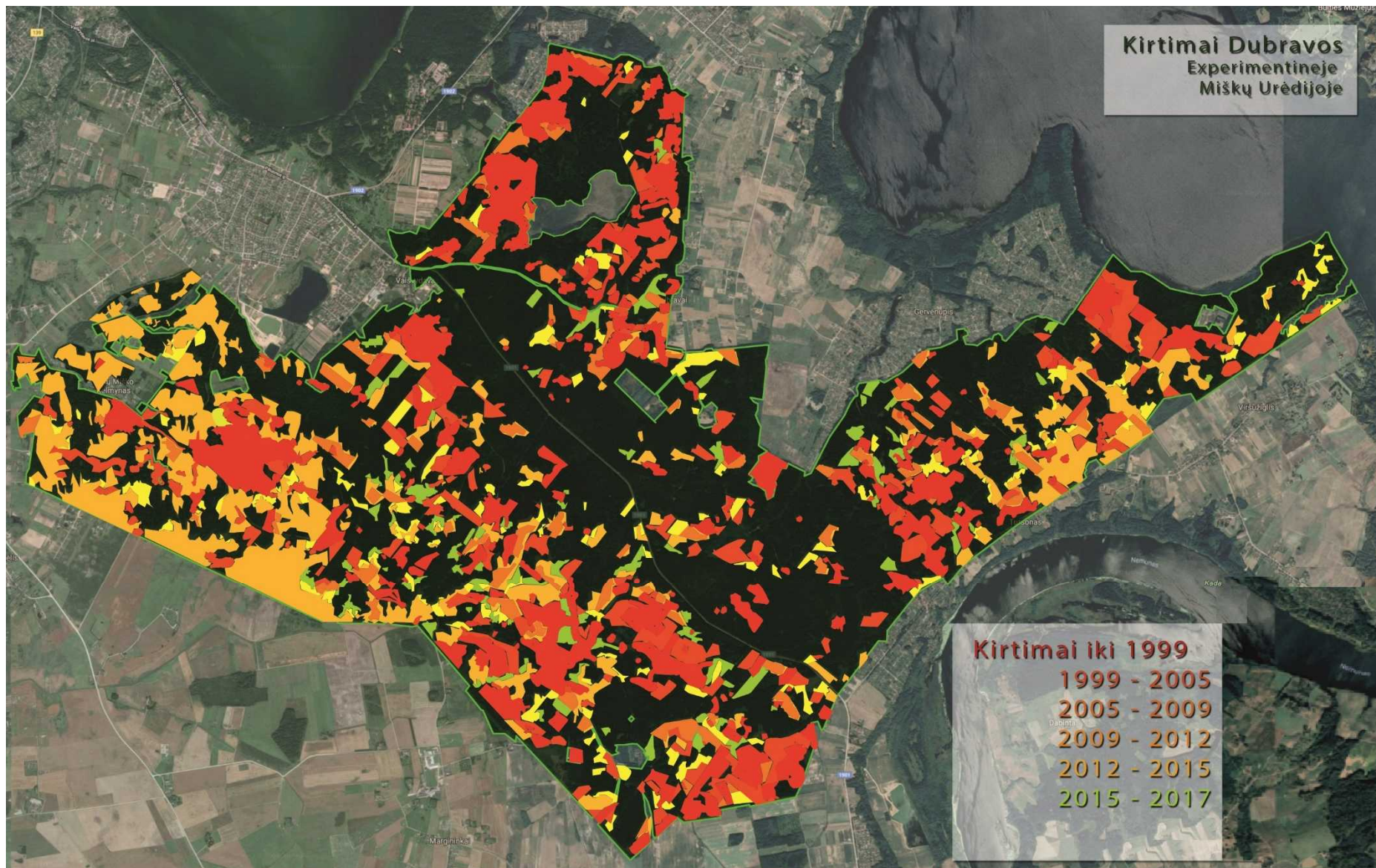
Plyni kirtimai Dubravų miške iki 2012 m.

Plyni kirtimai Dubravų miške iki 2015 m.

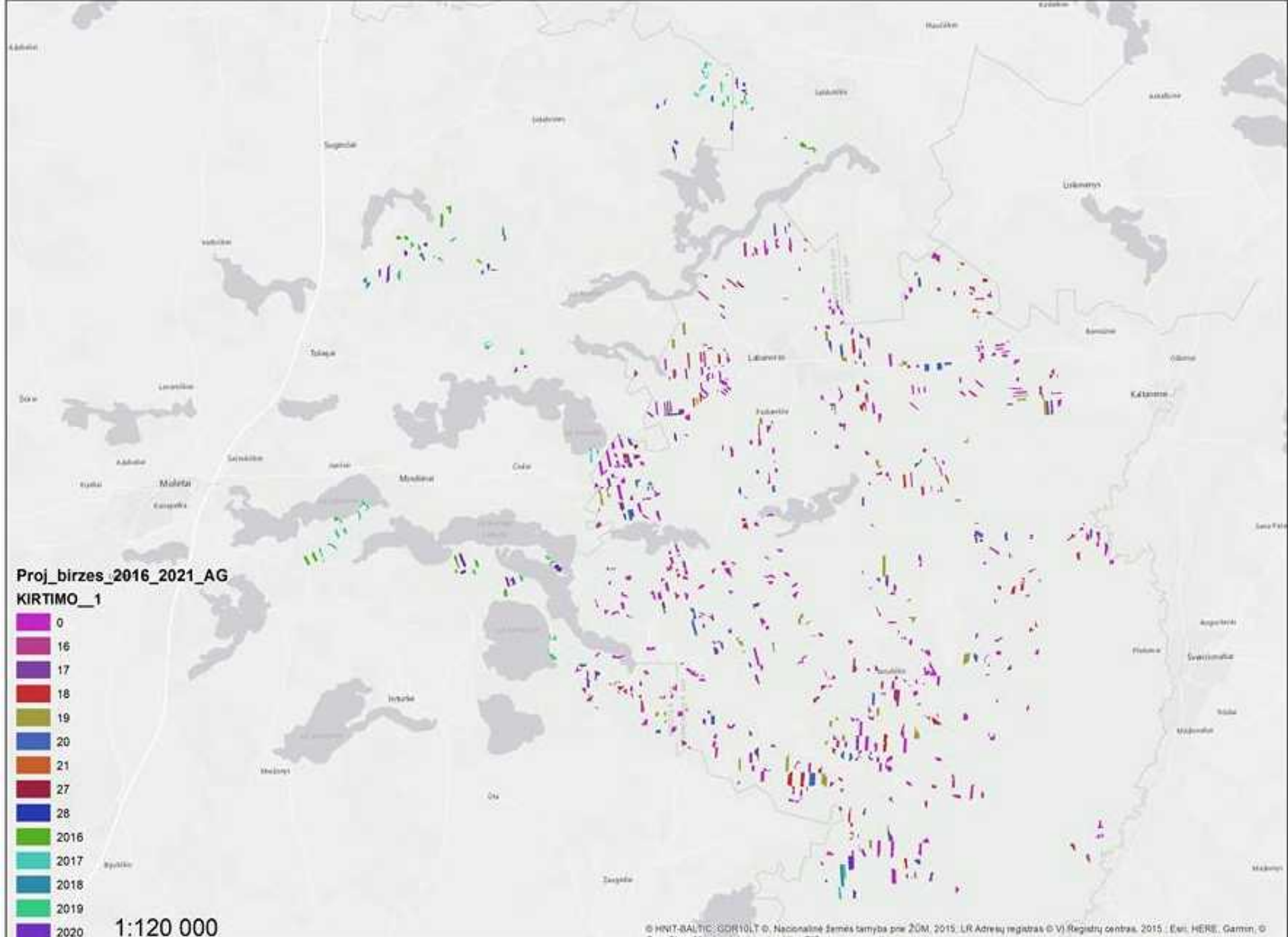
Plyni kirtimai Dubravų miške iki 2017 m.

Panaši situacija yra visoje Lietuvoje

- Siekiant įvykdyti Lietuvoje nustatytą medienos iškirtimo normą ir trūkstant brandaus miško ūkiniuose miškuose, paskutiniaisiais metais gerokai suintensyvėjo netvari medienos gavyba (plynais ir atvejinais kirtimais) vertingiausiose Lietuvos saugomose teritorijose – Valstybiniuose parkuose – Regioniniai ir Nacionaliniai parkai

5 metams Numatyti ir vykdomi
kirtimai Labanoro regioninio
parko valstybiniuose miškuose
2016-2021
vyrauja plyni ir atvejiniai

Vaizdas iš palydovo

Vaizdas vietoje

Vaizdas vietoje

Adučiškio biosferos poligonas

Natura 2000 (Kairėje)

Miškų masyvas Pietų Lietuvoje

Ar tikrai iškertamų miškų mastai yra tokie dideli?

- 2018m. Rengiant Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą buvo įvertintos ir Kraštovaizdžio kaitos tendencijos
- Labiausiai paplitusia kraštovaizdžio kaitos tendencija pažymėta deforestizacija –
- net 2 141 637 ha. – tai yra plotas Lietuvos teritorijos – kurioje esant yra matomi toje vietoje ar šalia esantys kirtimai – t.y. kraštovaizdis yra pakitęs dėl įvykdytų miško kirtimų.
- Dar 844 400 ha yra deforestizacija su renatūralizacija – kraštovaizdyje yra matomi kirtimai ir jau atželiančios kirtavietės.

Ar tikrai verta atsisakyti gamtai ir žmonėms
itin vertingų brandžių miškų?
Kokią naudą iš to gauna:

- Nauda valstybės biudžetui:

Pernai už 2017 m. pervesta į biudžetą 26,9 mln eur, kas sudaro 0,8 eur. Kiekvienam Lietuvos gyventojui per mėnesį.

Šiomet suma yra didesnė, tačiau vienam gyventojui tesiekia apie 1,5 eur. Kas mėnesį.

Ar tikrai verta atsisakyti gamtai ir žmonėms
itin vertingų brandžių miškų?

Kokią naudą iš to gauna:

- 2018 m. vidutinė VĮ Valstybinė miškų urėdija parduotos medienos kaina buvo 47,9 eur/m³, iš jų realus pelnas vienam kubiniam metrui tik 3,81162888 eur.
- Todėl yra taip priešinamasi kirtimų mažinimui, nes atsisakius ženklesnės dalies kirtimų, valstybinio miškų sektoriaus veikla gali tapti nuostolinga.

Ar yra alternatyvų?

- Mediena sudaro tik nedidelę dalį miško vertės
- Tačiau, kas liečia medieną - pamąstymui – jeigu parduoti ne apvaliąją medieną – kas šiuo metu yra daroma, o jeigu urėdija užsakytų paslaugą ir parduotų išpjautas lentas ar statybines medienas – pelnai realiai gali būti žymiai didesni

Lietuvioškos medienos kainos tarptautinėje prekybos platformoje

☐ Trade Assurance

☐ Add To Compare

☐ Contact Supplier

☐ Leave Me

4 Photos

Construction timber; spruce, pine, birch solid wood boards

\$198.72-\$320.16 / Cubic Meter Type: Other Timber
Place of Origin: RU
Brand Name: Solid Wood Boards

45 Cubic Meters Min. Order

☐ Add To Compare

☐ Contact Supplier

☐ Leave Me

UNEDGED KD BIRCH TIMBER

\$193.20-\$253.92 / Cubic Meter Grade: First-Class
Usage: Indoor
Type: Plywoods
Place of Origin: LT
Brand Name: BIRCH

30 Cubic Meters Min. Order

☐ Add To Compare

☐ Contact Supplier

☐ Leave Me

LT UAB REMDA

LT Asperas UAB

Lietuviškos medienos kainos tarptautinėje prekybos platformoje

☐ Add To Compare

 Similar Products

 Contact Support

Construction timber

\$198.72-\$276.00 / Cubic Meter

Timber Type: Fir

Type: Solid Wood Boards

Place of Origin: LT

45 Cubic Meters Min. Order

 LT UAB Rei

☐ Add To Compare

 Contact Support

4 Photos

Tokiu būdu, gaunant žymiai didesnius pelnus (ne 3,8 eur, o keliasdešimt eurų nuo kubinio metro), yra realu ženkliai sumažinti kirtimų normas (išvengiant vertingiausių miškų nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose sunaikinimo), ir išlaikyti pelningą veiklą

Medienos vertė sudaro tik nedidelę dalį miško vertės

- Rekreatinė vertė – alternatyvios pajamos (miško terapija, ekoturizmas, pažintinis turizmas, poilsis miške, - kirtimais nesužaloti natūraliai užaugę miškai pritraukia daug turistų ir poilsiautojų ir iš užsienio – kur tokių pirmapradžių miškų neišlikę)
- Ekologinė vertė
- Gamtinė vertė – biologinė įvairovė, jos išsaugojimas, per tai pajamos taip pat imanomos
- Gyvenimo sąlygų gerinimas – oro gryninimas, dulkių sulaikymas ir kt.
- Vandens apytakos subalansavimas – apsaugo nuo sausrų, padeda išvengti potvynių, palaiko gruntinio vandens lygį.
- Estetinė, istorinė, sakralinė vertė ir dar daug kitų.

